

דף תרגול: כתבה בשבוע – עובדה, דעה וקשרים לוגיים

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבדיל בין עובדה לדעה בטקסט חדשותי
- לזהות קשרים לוגיים ולהבין את התפקיד שלהם
- לנסח סיכום קצר וטיעון עם נימוקים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – חלק א' – מבחר (עובדה, דעה וסוגי טקסט)

1. ב – בעיר התקיים אירוע ביום שלישי
2. ג – זה היה הרעיון הכי טוב השנה
3. ב – בידיעה יש בעיקר עובדות, בכתבת דעה יש גם עמדה אישית
4. ב – להוסיף פרט נוסף שמסקרן לקרוא
5. א – ראיון

חלק ב' – חלק ב' – נכון/לא נכון (קשרים לוגיים)

1. נכון – כי מסביר למה קרה משהו
2. לא נכון – לעומת זאת מציינת ניגוד בין שני דברים
3. נכון – לכן מראה מה קרה בגלל הדבר הקודם
4. נכון – למרות ש מראה שמשהו קרה בניגוד למצופה
5. לא נכון – גם מציינת הוספה, לא תוצאה
6. נכון – הם מסבירים סיבה, תוצאה, ניגוד או הוספה

חלק ג' – חלק ג' – השלמת קשרים לוגיים

1. לכן
2. כי
3. לעומת זאת
4. למרות ש

חלק ד' – חלק ד' – התאמה: קשר לוגי ויחס

- 1 – ג (סיבה)
- 2 – א (תוצאה)
- 3 – ד (ניגוד)
- 4 – ב (הוספה)

חלק ה' – חלק ה' – סדר קריאת הכתבה

1. קוראים את הכותרת וכותרת המשנה ומנחשים על מה הכתבה
2. קוראים פעם ראשונה כדי להבין את הרעיון הכללי
3. קוראים פעם שנייה ומסמנים מילים חדשות וקשרים לוגיים
4. עונים על השאלות מי, מה, מתי, איפה, למה
5. כותבים סיכום קצר בשלושה משפטים

חלק ו' – חלק ו' – כתיבה

1. בדיקת מבנה תקין: נושא, עיקר, חשיבות; שפה ברורה ותמציתית
2. יש לבדוק טענה ברורה, שני נימוקים רלוונטיים, וסיכום שמקשר ביניהם

כרטיס יציאה – מה לחפש

- עובדה אפשר להוכיח, דעה היא עמדה אישית
- תשובה תלויה בבחירת התלמיד/ה - לבדוק דיוק היחס (סיבה/תוצאה/ניגוד/הוספה)
- כל שאלה כנה מקובלת

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את חלק ב' וג' בעל פה לפני העבודה בכתב, כהכנה
- מומלץ לבחור כתבה קצרה מראש ולחבר את התרגילים אליה בזמן השיעור
- בעבודה בזוגות אפשר להחליף דפי התאמה ולבדוק אחד לשני

דף תרגול: כתבה בשבוע – עובדה, דעה וקשרים לוגיים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה מתרגלים לקרוא כתבה: למצוא מה עובדה ומה דעה, להבין מילים כמו כי ולכן, ולכתוב סיכום קצר.

מילון קטן:

עובדה	משהו שאפשר לבדוק ולהוכיח שהוא נכון
דעה	מה שמישהו חושב או מרגיש, אי אפשר להוכיח
קשר לוגי	מילה שמחברת בין משפטים ומסבירה את היחס ביניהם
טיעון	משפט שמביע עמדה ומנומק בנימוקים
נימוק	סיבה שתומכת בטענה
כותרת משנה	משפט קצר מתחת לכותרת שמוסיף מידע
ידיעה חדשותית	טקסט שמדווח על אירוע בצורה עובדתית
ראיון	טקסט שמביא שאלות ותשובות עם אדם

1 חלק א' – חלק א' – מבחר (עובדה, דעה וסוגי טקסט)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה משפט אפשר לבדוק שהוא נכון?

א) לדעתי זה היה מעניין מאוד ב) בעיר התקיים אירוע ביום שלישי ג) אני חושב שזה הדבר הכי חשוב

ד) כנראה שזה יקרה שוב

2. איזה משפט מבטא מה מישהו חושב?

א) הטמפרטורה הייתה 20 מעלות ב) האירוע התחיל בשעה 10 ג) זה היה הרעיון הכי טוב השנה

ד) במקום היו מאה אנשים

3. מה שונה בין דיווח על עובדות לבין כתיבת עמדה?

א) באורך המשפטים בלבד ב) בידיעה יש בעיקר עובדות, בכתבת דעה יש גם עמדה אישית

ג) אין הבדל ד) כתבת דעה תמיד קצרה יותר

4. למה יש משפט קטן מתחת לכותרת הגדולה?

א) להחליף את הכותרת הראשית ב) להוסיף פרט נוסף שמסקרן לקרוא ג) לסיים את הכתבה

ד) לתת את שם הכותב בלבד

5. איך קוראים לטקסט שבו שואלים אדם ומביאים את תשובותיו?

א) ראיון ב) כתבת ספורט ג) ידיעה חדשותית ד) כתבת מדע

2 חלק ב' – חלק ב' – נכון/לא נכון (קשרים לוגיים)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "כי" מציינת בדרך כלל יחס של סיבה.	☐	☐
2	המילה "לעומת זאת" מציינת הוספה למשפט הקודם.	☐	☐
3	המילה "לכן" מציינת תוצאה של מה שנאמר קודם.	☐	☐
4	"למרות ש..." מציינת ניגוד בין שני חלקים במשפט.	☐	☐
5	המילה "גם" מציינת תוצאה.	☐	☐
6	קשרים לוגיים עוזרים להבין את היחס בין משפטים בטקסט.	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג' – השלמת קשרים לוגיים

השלימו את המילה החסרה.

1. ירד גשם כבד, _____ בוטל האימון.

2. התלמיד הצליח במבחן _____ למד הרבה.

3. היא אוהבת ספורט, _____ אחיה מעדיף מוזיקה.

4. _____ ירד גשם, המשחק התקיים כמתוכנן.

4 חלק ד' – חלק ד' – התאמה: קשר לוגי ויחס

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כי	___	**א.** תוצאה
2. לכן	___	**ב.** הוספה
3. אבל	___	**ג.** סיבה
4. גם	___	**ד.** ניגוד

5 חלק ה' – חלק ה' – סדר קריאת הכתבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	עונים על השאלות מי, מה, מתי, איפה, למה
☐	קוראים את הכותרת וכותרת המשנה ומנחשים על מה הכתבה
☐	כותבים סיכום קצר בשלושה משפטים
☐	קוראים פעם ראשונה כדי להבין את הרעיון הכללי
☐	קוראים פעם שנייה ומסמנים מילים חדשות וקשרים לוגיים

6 חלק ו' – חלק ו' – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו סיכום בן שלושה משפטים לכתבה שקראתם השבוע: משפט פתיחה (הנושא), משפט עיקר (מה קרה), משפט סיום (למה זה חשוב).

2. כתבו טיעון קצר: האם כדאי להקדיש שיעור שבועי לחדשות? ציינו טענה, שני נימוקים ומשפט סיכום.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין עובדה לדעה?

תנו דוגמה למילת קשר אחת והסבירו איזה יחס היא מציינת

איזו שאלה נשארה לכם אחרי קריאת הכתבה השבוע?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀